

Kwartalnik

PEDAGOGIKA

Rok XXI

2022

Nr 3 (85)

SPOŁECZNA

PEDAGOGIUM

WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH
W WARSZAWIE

Rada Naukowa

Marina I. **Aldoshina** (Federacja Rosyjska), Beata **Balogova** (Słowacja), Leslie **Bash** (Wielka Brytania), Adam **Baszyński** (Poznań), Andrea **Bienotti** (Włochy), Krystyna **Bleszyńska** (Warszawa), Tatiana **Burlajenko** (Ukraina), Janka **Bursova** (Słowacja), ks. dr Michał **Borda** (Kraków), Krzysztof **Czekaj** (Kraków), Piotr **Długosz** (Kraków), Snjezana **Dubovicki** (Chorwacja), Helena **Fiałkowska-Demczenko** (Ukraina), Adam **Fijałkowski** (Warszawa), Krzysztof **Frysztacki** (Kraków), David **Hemphill** (Stany Zjednoczone AP), Peter **Jusko** (Słowacja), Miloslav **Juzl** (Czechy), Małgorzata **Kamińska** (Płock), Halina **Kit** (Ukraina), Natalia **Lazarenko** (Ukraina), Kathrin **Maier** (Niemcy), Krystyna Marzec-Holka (**Warszawa**), **Janusz Morbitzer** (Dąbrowa Górnicza), Miriam **Niklova** (Słowacja), Jan **Niewęglowski** (Warszawa), Małgorzata **Orłowska** (Dąbrowa Górnicza), Nektaria **Paliologou** (Grecja), Ulrich **Paetzold** (Niemcy), Jurij **Pelekh** (Ukraina), Agostino **Portera** (Włochy), Ilona **Pesatova** (Czechy), Jacek **Piekarski** (Łódź), Svitlana **Shchudlo** (Ukraina), Bohdan **Skrzypczak** (Warszawa), Encarnacion **Soriano** (Hiszpania), Janusz **Surzykiewicz** (Niemcy), Beata **Szluz** (Rzeszów), Mirosław J. **Szymański** (Warszawa), Mirosław S. **Szymański** (Warszawa), Irina **Trubavina** (Ukraina), Ałła **Wasyłuk** (Ukraina), Mikołaj **Winiarski** (Warszawa), Barbara **Wiśniewska-Paź** (Wrocław), Ladislav **Vaska** (Słowacja), Lech **Zacher** (Warszawa), Adam A. **Zych** (Wrocław)

Zespół redakcyjny

Redaktor naczelny: Krzysztof Zieliński
Zastępca redaktora naczelnego: Krystyna Bleszyńska

Publikacja współfinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Czasopismo jest indeksowane w bazach: „The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” – CEJSH; ARIANTA; EBSCO

© Copyright by PEDAGOGIUM WSNS
Warszawa 2022

ISSN 1642-672X

Redakcja oświadcza, że wersja drukowana jest pierwotną wersją niniejszego czasopisma

Redakcja

00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115, e-mail: redakcja@pedagogium.pl, www.pedagogikaspoeczna.com
Łamanie: Studio KROPKA dtp – Piotr Kabaciński; Druk i oprawa: Totem.com.pl

Spis treści

Spółeczeństwo bezpieczne: pojęcie, warunki i zagrożenia

Wojciech Siegień Utopia demokracji wobec wojny w Ukrainie	9
Krzysztof R. Zieliński Bezpieczeństwo indywidualne	29
Anna Landau-Czajka Bezpieczeństwo ekologiczne czy nowa moralność. Ekologia i zagrożenia w podręcznikach szkolnych dla dzieci najmłodszych (1990–2021)	49
Sylwester Smoleński Bezpieczeństwo osób starszych wobec postępującej informatyzacji życia codziennego	65

Edukacja dla bezpieczeństwa

Cezary Sochala, Marian Chalimoniuk Ewolucja szkolenia obronnego w Polsce	79
Mariusz Kuskowski Terapia zajęciowa jako forma poczucia bezpieczeństwa osób z niepełno- sprawnością w czasie zagrożeń zewnętrznych	99

Współczesne wyzwania dla kultury bezpieczeństwa

Włodzimierz Chojnacki Edukacja dla bezpieczeństwa w perspektywie jakości kształcenia i kultury bezpieczeństwa narodowego	111
Szymon Maciołek Rola edukacji (dla bezpieczeństwa) w kształtowaniu kultury bezpieczeństwa w czasie epidemii COVID-19	129
Krzysztof R. Zieliński, Hubert Dobrzyński Edukacja o kulturze bezpieczeństwa drogowego	147
Oleksandra Yankowych Safety culture and education of primary school students in Ukraine under martial law	161

Varia

Marian Chalimoniuk, Cezary Sochala Informacja w działaniach kryzysowych	177
Robert Bałdys, Jacek Sobolewski Rola kosztów finansowych w taktyce zwalczania przestępczości	191
Bożena Marzec, Michał Borda Religia w szkole – tendencja czy chwilowe załamanie?	207

Quarterly

S O C I A L

Year XXI

2022

Vol. 3 (85)

P E D A G O G Y

PEDAGOGIUM
COLLEGE OF SOCIAL SCIENCES

List of Contents

Safe society: concept, conditions and threats

Wojciech Siegień Utopia of democracy in the face of the war in Ukraine	9
Krzysztof R. Zieliński Individual security	29
Anna Landau-Czajka Ecological security or a new morality. Ecology and threats in school textbooks for the youngest children (1990–2021)	49
Sylwester Smoleński Safety of older people in the face of the progressive computerization of everyday life	65

Education for Security

Cezary Sochala, Marian Chalimoniuk Evolution of defense training in Poland	79
Mariusz Kuskowski Occupational therapy as a form of feeling safe for people with disabilities during external threats	99

Contemporary challenges for security culture

Włodzimierz Chojnacki Education for security in the perspective of the quality of education and the culture of national security	111
Szymon Maciołek The role of education for safety in development of culture of safety in epidemic of COVID-19	129
Krzysztof R. Zieliński, Hubert Dobrzyński Education on the traffic safety culture	147
Oleksandra Yankowych Safety culture and education of primary school students in Ukraine un- der martial law	161

Varia

Marian Chalimoniuk, Cezary Sochala Information on crisis actions	177
Robert Baldys, Jacek Sobolewski The role of financial costs in crime fighting tactics	191
Bożena Marzec, Michał Borda Religion in schools – a trend or a temporary slump?.....	207